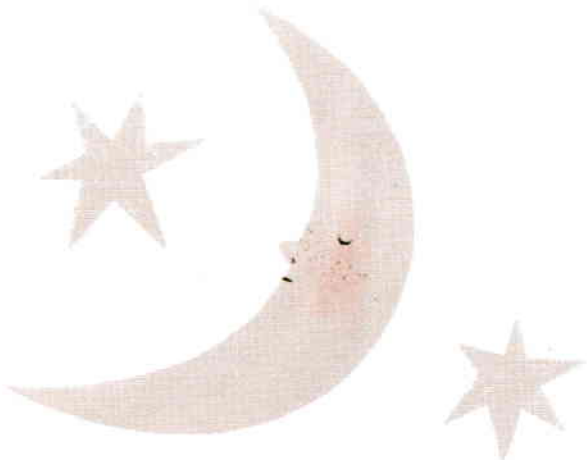
LIBRIS | We know books

POVEȘTI DE NOAPTE BUNĂ

TEXT DE ANGELA McALLISTER
ILUSTRAȚII DE ANNA SHEPETA

Traducere din engleză de Maria Rizoiu

H
junior

LIBRIS | We know books

CUPRINS

EUROPA

Cele trei daruri *(Polonia)* 6
Negustorul din Swaffham *(Anglia)* 9
Hainele cele noi ale împăratului *(Danemarca)* 10
Spiriduşii şi cizmarul *(Germania)* 12
Sabia din stâncă *(Anglia)* 13
Cenuşarul şi ajutoarele iscusite *(Norvegia)* 16
Urechile ţarului Troian *(Serbia)* 19
Cele trei portocale de aur *(Spania)* 21
Burduful vânturilor *(Grecia)* 24
Sadko *(Rusia)* 26
Tom Scărpinici *(Scoţia)* 29
Yvon şi Finette *(Franţa)* 32
Tovarăşii norocoşi *(Irlanda)* 36
Pwyll, Prinţul din Dyfed *(Ţara Galilor)* 38

AFRICA

Cum a ajuns ghepardul cel mai iute *(Africa de Sud)* 42
Ladipo *(Africa de Vest)* 43
Pisica Paka şi şobolanul Pania *(Zanzibar)* 46
Cum s-a răspândit înţelepciunea în lume *(Africa de Vest)* 48
Ţestoasa cea vicleană *(Nigeria)* 50
Fructul fermecat *(Africa de Est)* 51

ASIA

Lacul gâştelor sălbatice *(China)* 56
Marinarul Suppăraka *(India)* 58
Tigrul nerecunoscător *(Coreea)* 62
Tetan Buri şi Boka Buri *(Bangladesh)* 63
Pensula magică *(China)* 65
Fecioara din Lună *(Japonia)* 67
Aran Aung *(Myanmar)* 70
Leul de piatră *(China)* 71

AUSTRALIA ŞI OCEANIA

Legenda broaştelor *(Australia)* 74
Femeia care a furat marea *(Fiji)* 76
Vânătoarea de stele *(Noua Zeelandă)* 78
Cum au ajuns ignamele în Vanuatu *(Vanuatu)* 80

LIBRIS We know books

AMERICA DE NORD

Cum a rămas iepurele fără coadă *(Canada)* 82
Vânt-Puternic cel Nevăzut *(poveste algonguină)* 83
Fecioara din stele *(America de Nord)* 86
Fata care s-a căsătorit cu Luna *(poveste alutiiq)* 88
Lacul multicolor *(poveste okanagană)* 90
Bătălia dintre vară și iarnă *(poveste acoma)* 92
Gluscabi și Vulturul Vântului *(poveste abenaki)* 96
Pasărea-Zăpezii și Tigrul-Apelor *(America de Nord)* 99
Corbul și lumina soarelui *(poveste inuită)* 101

ORIENTUL MIJLOCIU

Lampa fermecată *(poveste arabă)* 104
Cufărul de fier *(Irak)* 109
Capra cea isteață *(poveste arabă)* 112
Prințul mincinos *(poveste arabă)* 113

AMERICA LATINĂ

Porcii din noroi *(Mexic)* 118
Cum a apărut noaptea *(Brazilia)* 119
Mogâldeață *(Chile)* 121
Secretul căpcăunului *(Mexic)* 123
Regele șoriceilor *(Bolivia)* 125

ANEXĂ

Bibliografie 126

UROPA
LIBRIS | We know books

EUROPA

POVESTE DIN POLONIA

CELE TREI DARURI

Bătrânul rege Vaclav ședea pe tron, îngândurat.

— Ce gânduri te macină, dragul meu? îl întrebă regina. În regat e pace, poporul e fericit, iar cei trei băieți ai noștri sunt niște tineri de toată isprava.

Regele oftă.

— A venit vremea să hotărăsc care dintre ei va moșteni regatul, când n-oi mai fi, îi spuse el. Dar toți trei s-au născut deodată, în aceeași zi. Cum să aleg?

Regina își aminti de minunata zi în care se născuseră cei trei prinți, Victor, Vincențiu și Vladislav. Acum crescuseră, erau buni la suflet, ageri la minte, curajoși și iubiți în egală măsură de părinții lor.

— Trebuie să îl alegi pe cel care va sluji poporul cel mai bine, îl sfătui ea pe soțul ei.

— Înțelepte vorbe, scumpa mea, îi spuse regele.

Îi chemă pe cei trei prinți dinaintea lui:

— A venit vremea să-mi aleg urmașul, grăi el. Mergeți și căutați în tot regatul un dar care să fie de folos poporului nostru. Cel al cărui dar va fi mai potrivit, acela va domni în locul meu, când n-oi mai fi.

Cei trei prinți făgăduiră să facă întocmai cum le spusese tatăl lor. A doua zi, porniră împreună la drum, dornici de aventură.

După ce merseră călare toată dimineața, ajunseră la o răscruce.

— Aici ne despărțim, le spuse Victor, apoi le ură noroc fraților săi și fiecare o apucă pe alt drum.

Cărarea aleasă de Victor ducea spre un ținut cu holde și pășuni. Prințul străbătu o vale plină de verdeață, unde află o livadă de meri încărcați de poame aurite, care străluceau în lumina soarelui. Cum admira el merele, vântul îi șopti ușor la ureche:

— Găsește mărul fermecat și căutarea ta s-a încheiat!

Copleșit de uimire, tânărul prinț pătrunse în livadă. O bătrână cocârjată culegea mere de pe jos. Se opri să-și frece șalele înțepenite.

— Dați-mi voie să vă ajut, se oferi Victor.

LIBRIS We know books

Pot să mă urc în pomi și să culeg câte mere poftiți.

Bătrâna era recunoscătoare să aibă un ajutor. Curând, Victor strânse destule mere de aur cât să-i umple coșurile. Drept mulțumire, bătrâna scoase din buzunar un măr ciudat – era alb ca zăpada și lucea ca un soare palid într-o dimineață geroasă.

— E mărul fermecat! se minună Victor.

Bătrâna încuviință.

— Ia-l drept răsplată pentru bunătatea ta, îi spuse ea. Trebuie doar să-l miroși și te vindecă de orice boală.

Victor era încântat. „Mărul acesta le va fi oamenilor mai de folos decât cel mai înțelept vraci!" își zise el și porni îndată spre casă.

În vremea asta, Vincențiu alesese o cărare care ducea spre un ținut plin de râuri și lacuri. Urmă cursul unui fluviu larg până ce ajunse la mare. La țărm stătea ancorată o corabie măreață, cu vele argintii scânteietoare. Cum se uita Vincențiu în zare, vântul îi șopti la ureche:

— Găsește oglinda fermecată, și căutarea ta se va sfârși îndată!

Copleșit de uimire, Vincențiu rugă un pescar să îl ducă cu barca la corabie.

Spre mirarea lui, căpitanul îl aștepta.

— De unde știai că am să vin? îl întrebă Vincențiu.

Căpitanul îi întinse o oglindă de argint.

— Te-am văzut aici, îl lămuri el.

— Oglinda fermecată! se minună Vincențiu.

— Da, încuviință căpitanul. Îți arată orice poftești.

„Oglinda aceasta le-ar fi oamenilor de mare folos", se gândi Vincențiu. „Mi-ar putea arăta când cineva are vreun necaz." Prințul îl întrebă pe căpitan dacă n-o vinde.

— Oglinda nu e de vânzare, îi spuse căpitanul. Dar, dacă poți citi ce scrie pe rama ei, ți-o dau.

Mesajul era scris în limba sirenelor, însă Vincențiu o învățase, astfel că înțelesul i se revelă pe dată:

De sunt a ta, precum ghicești,
În veci să nu mă rătăcești.

— Frumoasă tâlmăcire! făcu căpitanul. Oglinda e a ta. Să-ți fie de folos!

Vincențiu vâsli înapoi până la mal, dornic să se întoarcă acasă cu darul de preț.

Între timp, cărarea aleasă de Vladislav ducea spre un ținut cu dealuri împădurite. Drumul se îngusta, devenind tot mai pieptiș, până în vârful unei creste. De acolo, Vladislav zări o cetate albă ca marmura, cu turnuri înalte care sclipeau în lumina soarelui. Cum se uita Vladislav în zare, vântul îi șopti la ureche:

— Găsește covorul fermecat și căutarea ta s-a încheiat!

Copleșit de uimire, Vladislav coborî pe potecă, spre cetate. Când intră pe poartă, se trezi în vânzoleala unui târg plin de mătăsuri și giuvaiere, parfumuri și mirodenii. Prințul zări un covor brodat cu fir de aur și argint.

„Covorul fermecat!" se minună el.

Negustorul care stătea lângă tarabă îi zâmbi.

— Într-adevăr, spuse el. Covorul acesta știe să zboare, chiar mai iute decât timpul!

„Iată un lucru care le-ar fi de mare folos oamenilor", își zise Vladislav. „Dacă cineva

ROPA LIBRIS We know books

ar avea nevoie de ajutor, aș putea ajunge numaidecât, cu viteza fulgerului." Prințul îi ceru negustorului să-i vândă covorul.

— Nu e de vânzare, spuse negustorul. Îl așteaptă pe cel care îi va putea porunci să zboare. Vrei să încerci?

Vladislav se așeză pe covor.

— Du-mă până la nori și înapoi! porunci el.

Îndată, covorul se ridică și țâșni spre cer, purtându-l pe prinț deasupra cetății, până la nori și înapoi la târg.

— Covorul îți aparține! îi spuse negustorul. Să-ți fie de folos!

Vladislav îi mulțumi și puse covorul la treabă, adunându-i de pe drum pe frații săi și ducându-i înapoi acasă.

Regele și regina se minunară auzind cum descoperiseră cei trei prinți darurile fermecate. Însă regelui nu-i era cu putință să aleagă care dintre ele ar fi mai de folos.

— Nici acum nu știu pe cine să aleg drept urmaș, oftă el către regina lui.

— Fiecare dar în parte va fi de mare folos poporului nostru, zise regina cu luare-aminte, însă ar fi mult mai folositoare împreună. Oglinda lui Vincențiu îi poate arăta când cineva e bolnav, Vladislav îi poate veni în ajutor în zbor, iar Victor îl poate tămădui cu mărul lui fermecat. De ce să nu își împartă regatul între ei?

Regele zâmbi, auzind vorbele înțelepte ale soției sale, și îi chemă pe cei trei prinți.

— Fiecare dintre voi va domni după mine, le spuse regele. Victor va fi regele holdelor și al păsunilor, Vincent va domni peste râuri și lacuri, iar Vladislav, peste munți și păduri. Punându-vă darurile laolaltă, le veți fi de cel mai mare folos oamenilor.

Și iată cum, după ce bătrânul rege se stinse, cei trei frați domniră împreună, slujindu-și poporul cum se cuvine, ani în șir.

EUROPA
POVESTE
DIN ANGLIA

NEGUSTORUL DIN SWAFFHAM

Demult, în satul Swaffham, trăia un negustor care vindea tigăi și linguri de lemn din ușă în ușă. Într-o noapte, negustorul avu un vis tare ciudat. Un glas îi spunea că, dacă va sta pe podul Londrei, va primi o veste de mare însemnătate.

La început, negustorul nu luă în seamă visul, dar acesta se tot repetă nopți în șir. În cele din urmă, se hotărî că nu va avea liniște până nu se va duce pe podul Londrei.

Așadar porni spre Londra cu câinele său. După trei zile de mers, cei doi ajunseră în oraș. Bătrânul pod era plin de prăvălii aglomerate, iar mulțimile de oameni roiau de colo colo. Negustorul se opri lângă o măcelărie și așteptă să audă vestea însemnată.

Ceas după ceas, privi trecătorii, dar niciunul nu se opri să-i dea vreo veste. Mai așteptă o zi, dar nu se întâmplă nimic. Până la sfârșitul celei de-a treia zile, deja se săturase.

— Ce prost am fost! îi spuse el câinelui.

Dar, când era gata să pornească înapoi spre casă, măcelarul ieși din prăvălie.

— Te-am urmărit, străinule, îi spuse măcelarul. Nu vinzi nimic, nu cumperi nimic, nu vorbești cu nimeni... Pentru ce stai aici?

Negustorul îi povesti despre visul său. Atunci, măcelarul izbucni în râs.

— N-ar trebui să dai atenție viselor, spuse el. Azi-noapte am visat că, dacă m-aș duce într-un loc numit Swaffham, aș întreba de casa negustorului și aș săpa la rădăcina mărului din curte, aș găsi un cufăr plin de comori. Ei bine, eu n-am de gând să alerg după cai verzi pe pereți!

Chipul negustorului se lumină de un zâmbet larg. Fără să mai spună ceva, se întoarse într-un suflet acasă la Swaffham, unde găsi atâta aur sub mărul din curte cât să poată trăi fericit până la adânci bătrânețe.

ROPA
LIBRIS We know books

EUROPA

POVEȘTE

DIN DANEMARCA

HAINELE CELE NOI ALE ÎMPĂRATULUI

A fost odată un împărat care nu îndrăgea nimic pe lume mai mult decât hainele frumoase. Într-o bună zi, doi țesători veniră la palat, lăudându-se că pot țese o pânză cu imprimeuri și culori frumoase cum nu s-au mai văzut niciodată.

— Pânza noastră e așa de fină, încât numai cei ageri la minte pot s-o vadă, îi spuseră ei împăratului. Pentru proști, e complet invizibilă.

Împăratul era fascinat. Le dădu țesătorilor un sac de galbeni cu care să cumpere fir de mătase, ca să se poată apuca numaidecât să țească pânza specială.

Țesătorii își instalară războaiele la palat. Însă lucrurile nu erau ce păreau a fi, căci cei doi țesători erau niște șarlatani isteți. Dosind banii împăratului, se prefăceau că lucrează, în vreme ce pe război nu era nici măcar fir.

După câteva zile, împăratul fu curios să afle cum arată pânza lui și își trimise emisarul să vadă cum merg lucrurile. Dar, când acesta intră în țesătorie, nu văzu nimic pe războaiele de țesut.

—Veniți mai aproape, îi spuse unul dintre țesători, prefăcându-se că îi arată o bucată de pânză. Credeți că împăratului îi va plăcea acest imprimeu delicat, în culori vii?

Emisarul auzise că doar cei deștepți puteau să vadă țesătura, așa că mîji ochii. „Pesemne că sunt prost!“ își zise el. „Dacă află împăratul că nu pot să văd pânza, are să creadă că nu sunt în stare să-mi fac meseria.“ Atunci, ca să nu se dea de gol, emisarul dădu din cap aprobator.

— Îi voi transmite împăratului că pânza lui e fermecătoare! le spuse el țesătorilor, și așa și făcu.

Atunci, țesătorii mai cerură bani și își văzură de treabă.

Între timp, zvonurile despre țesătura uimitoare se răspândeau în tot orașul. După câteva zile, împăratul nerăbdător își trimise șambelanul să afle noutăți.

La fel ca emisarul, nici șambelanul nu văzu urmă de pânză. Dar, fiindcă nu voia să pară prost, lăudă frumusețea imprimeului și a culorilor folosite de țesători.

— Pânza e uluitoare! îi raportă el Înălțimii Sale.

Auzind acestea, împăratul nu mai putu să aștepte. Se duse el însuși în atelierul țesătorilor, însoțit de curteni, ca să vadă cu ochii lui.

Când șarlatanii se prefăcură că îi arată opera lor, împăratul rămase înmărmurit. „Nu văd nimic!" își zise el, cuprins de spaimă. „Sunt oare prost? Lumea va crede că nu sunt bun de împărat!"

Însă toți curtenii zâmbeau, fiindcă niciunul nu voia să se dea de gol, așa că împăratul încuviință.

— Încântător! spuse el. Să-mi croiți un costum pentru parada de mâine!

A doua zi de dimineață, împăratul veni să probeze costumul. Stătea în mijlocul atelierului, în izmene, iar țesătorii se prefăceau că îl îmbracă în hainele cele noi.

— Vă vine perfect! exclamară ei. Uitați-vă în oglindă, Maiestate!

Împăratul se fâțâi în fața oglinzii, ca și cum s-ar fi admirat din toate părțile.

— Splendid, fabulos, excepțional! se minună el, dându-i fiecăruia o pungă cu galbeni.

Apoi, urmat de toți emisarii și curtenii, porni în procesiune pe străzile orașului, pășind mândru ca un păun printre supușii săi. Spre încântarea lui, mulțimea îl ovaționa frenetic, fiindcă nimeni nu voia să pară prost. Toți spuneau în cor că împăratul nu mai arătase niciodată așa de impunător.

Dar, dintr-odată, un băiețel care stătea pe umerii tatălui său strigă:

— Împăratul e dezbrăcat!

Mulțimea începu să freamăte.

— Băiatul are dreptate, chicotiră oamenii. Împăratul e doar în izmene!

Auzind acestea, împăratul se înfioră de groază. Își dădu seama că băiatul nu se temea că o să pară prost, așa că spusese adevărul.

Neavând încotro, împăratul cel ridicol își lăsă deoparte orgoliul și merse înainte, cu capul sus.

Între timp, cei doi șarlatani isteți fugiseră cu buzunarele doldora de galbeni.

ROPA
LIBRIS | We know books

EUROPA
POVEȘTE
DIN GERMANIA

SPIRIDUȘII ȘI CIZMARUL

Cizmarul Hans era bun și generos. Le făcea încălțări sărmanilor și împărțea tot ce avea cu cei din jur. Dar câștiga atât de puțin și le dădea celorlalți atât de mult, încât, în cele din urmă, nu-i mai rămase nimic, în afară de un petic de piele, cât pentru o singură pereche de pantofi.

În acea noapte, Hans întinse fâșia de piele pe bancul de lucru, ca s-o aibă pregătită de tăiat și cusut de dimineață.

A doua zi, nu mică îi fu mirarea când, în locul peticului de piele, găsi o pereche minunată de pantofi.

Cum se întreba Hans cine ar fi putut coase așa de frumos, o femeie înstărită trecu pe lângă prăvălia lui și văzu pantofii. Îi oferi lui Hans mai mulți bani decât primise el vreodată pentru o singură pereche.

Hans fu încântat și cumpără piele pentru încă două perechi.

În ziua următoare, se întâmplă același lucru. Două perechi de pantofi minunate apărură ca prin minune pe bancul lui de lucru, iar prietenele femeii înstărite se grăbiră să le cumpere la un preț foarte bun.

Și tot așa, câteva săptămâni la rând. Curând, Hans și soția lui scăpară de sărăcie. Curioși să afle cine îi ajută, într-o seară se pitiră în atelierul de cizmărie.

La miezul nopții, doi spiriduși intrară tiptil în atelier. Fără să scoată un sunet, Hans și soția lui văzură cum spiridușii taie, bat și cos, până ce pantofii fură gata. Apoi, zâmbind satisfăcuți, se strecurară afară.

— Cum le-am putea mulțumi? întrebă Hans.

— Croiește-le niște încălțări, îi sugeră soția, iar eu le voi coase niște haine.

A doua zi, spre seară, cei doi soți lăsară darurile pe bancul de lucru și se ascunseră, în așteptarea musafirilor.

Când spiridușii își făcură apariția, fură încântați de încălțări și de haine, care le veneau ca turnate. Dar, odată ce le mulțumești, spiridușii nu se mai întorc.

După acea noapte, spiridușii n-au mai dat pe la atelierul cizmarului, dar bunului Hans și soției sale le-a mers bine în continuare.

EUROPA
POVESTE
DIN ANGLIA

SABIA DIN STÂNCĂ

Într-o noapte de iarnă, la castelul Tintagel se născu un băiat.

Tatăl lui, regele Uther Pendragon, aștepta de mulți ani să i se nască un fiu care să moștenească tronul Angliei. Ca să-l păzească de rele, regele ținu secretă nașterea pruncului și îl rugă pe tovarășul său înțelept, vrăjitorul Merlin, să îl ducă la loc sigur.

Merlin îl botează Arthur și îl duse la castelul unui cavaler de încredere pe nume Sir Hector. Îl rugă pe Sir Hector să aibă grijă de băiat, însă nu îi spuse că era din os domnesc.

Bunul cavaler primi să îl crească pe micuțul Arthur împreună cu propriul său fiu, Kay.

Arthur avu o copilărie fericită alături de Kay, învățând să călărească și să mânuiască sabia în jocul de-a războiul, neștiind că farmecele lui Merlin îl apărau de rele.

Anii trecură, iar regele Uther ajunse bătrân și bolnav. În ceasul de pe urmă, Merlin veni la căpătâiul său.

— Fiul tău e bine sănătos, sire, îi șopti Merlin regelui. Când va veni vremea, îți făgăduiesc că va primi coroana.

Alinat de vorbele bunului său prieten, regele muri în pace.

Îndată, lorzii puternici din întreg ținutul începură să se certe pe tronul lui Uther. Merlin le ceru tuturor să se adune în fața catedralei din Londra în ziua de Crăciun.

— Acolo veți afla cine e moștenitorul lui Uther.

Când lorzii se adunară în curtea catedralei, găsiră o stâncă mare cu o sabie înfiptă adânc în ea. Pe stâncă scria așa: „Cel care va scoate sabia din piatră este regele de drept al Angliei."

Unul câte unul, lorzii încercară să scoată sabia din piatră, dar nici cel mai voinic dintre ei nu izbuti. Pesemne, adevăratul rege încă nu sosise, așa că se puseră pe așteptat.

Ca să se distreze, lorzii organizară un turnir la care veniră cavaleri din toate colțurile regatului.

Sir Hector îl aduse pe Kay, de-acum cavaler în toată regula, iar Arthur îi însoți, nerăbdător să vadă măreața cetate a Londrei.

Însă, în dimineața în care Kay urma să